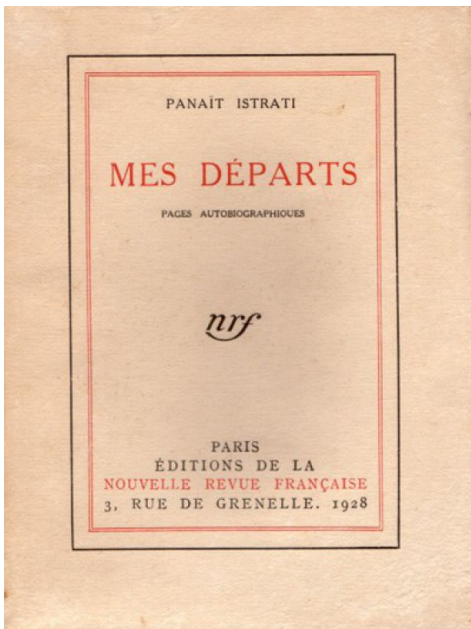

Litera 13

Revistă manifest

Panaït Istrati în anticariatele franceze

Pagina 3

Despre o nouă mișcare în literatura brăileană.

Pagina 4

Manifest

Mihai Vintilă

Litera 13 este un manifest cultural pe care îl dorim nu doar brăilean. Dorim să fie o voce care să aducă în atenția cititorilor informații demne de interes.

Vom fi guvernați de ideea unității în diversitate.

Dorim să depășim provincialismul, să ne integrăm în lumea de azi. Suntem pentru menținerea legăturilor strânse cu diaspora românească și Republica Moldova. Oriunde vor fi români dornici de cultură ne propunem să încercăm să fim și noi.

Litera 13 va avea o apariție trimestrială pentru început până ne veți cunoaște mai bine. Ea este deschisă colaborărilor făcute în spiritul promovării bunului gust și al valorilor culturale autentice.

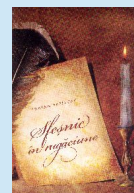
Festivalul Zile și Nopti de Teatru la Brăila ediția a IX-a

- interviu cu Lucian Sabados, directorul teatrului Maria Filotti
Virgil Andronescu

Pagina 7

- cronică festivalului
Armanda Filipine

Pagina 8

„Sfeșnic în rugăciune”
de Traian VASILCĂU

Dumitru Anghel

Pagina 13

Personalități românești din istorie ilustrate în filatelia

Alexandrina Iordache
Pagina 10

Arta și cetatea

Hugo Mărăcineanu
Pagina 11

Omul cu flaut
Georgiana Tudor

Pagina 18

De ce Eu?

Ion Bălan

Eu m-am născut la margine de Bărăgan într-un sat cu doua ulițe, vreo patruzeci de case și o cârciumă și am fost aruncat în oceanul vieții fără să știu să înot. Și după decenii de zbatere continuă, trecând prin POTOP cred că am ajuns la mal înaintea Apocalipsei, unde am gasit o revistă Litera 13 care se dorește să fie un MANIFEST cultural, social, brăilean și nu numai.

M-a onorat propunerea: Director Onorific?! L-am acceptat pentru că toată viața m-am amestecat cu patimă în viața culturală, socială și sportivă a Brăilei. Ea, „Regina dintre sălcii și salcâmi...” cum spunea Panait Istrati, mi-a oferit postul de director al Teatrului „Maria Filotti”, director de reviste, m-a ajutat cu spiritul ei generos al Dunării și al oamenilor ei să scriu teatru, să fiu jucat de mai multe teatre, T.V., Radio Difuziunea Națională pentru care am obținut un premiu și calitatea de membru al Scriitorilor din Romania. Braila (și oameni ei) mi-au dat multe, așa ca EU, nu puteam să nu spun DA alături de un colectiv tânăr în plină afirmare publică.

Ce vrea să fie revista Litera 13? „Litera 13” este un MANIFEST cultural, brăilean și nu numai fiind guvernată de idea unității în diversitate care să depășească localul și provincialismul spune în MANIFESTUL editorial redactorul șef, poetul Mihai Vintilă.

Drum bun prin VIAȚĂ și să devii un MANIFEST al spiritului brăilean de pretutindeni!

Poate îndemnul meu să pară cam patetic, dar nu-l pot a nu-l spune: facem parte din marea familie a Europei, facem parte din cei peste șapte miliarde de oameni ai Terrei, dar să nu uităm niciodată că mai întâi suntem brăileni și mai ales români!

Abonamente

Cititorii se pot abona direct la redacție
- revista tipărită 20 lei/an
 (sunt incluse taxele poștale)
- revista in format pdf – 12 lei/an
 (se va trimite pe adresa de email)
Plata se va face în contul

IBAN: RO16FNNB005302926115RO01
 deschis la Credit Europe Bank Brăila
 Vintila C Mihai PFA (Editura Infoest)
 CUI 27727540 , F09/1067/2010

Vă rugam să ne confirmați efectuarea plății.

Cuprins

Manifest - Mihai Vintilă pag 1, De ce Eu? - Ion Bălan pag 2, Panait Istrati în anticariatele franceze - Mihai Vintilă pag 3, Despre o nouă mișcare în literatura brăileană - Mihai Vintilă, Odiseea Spațială a Terrei către alte lumi - Ion Bălan pag 4, Poezii - Mihai Vintilă pag 5, Noi apariții pag 6, „Lucrurile merg puternic mai departe cu ambiție, cu dăruire...” interviu cu Lucian Sabados - Virgil Andronescu pag 7, Festivalul Zile și Nopti de Teatru la Brăila, ediția a IX-a - Armanda Filipine pag 8, „Personalități românești din istorie ilustrate în filatelie” expoziție organizată la Școala Mihail Sadoveanu Brăila - Alexandrina Iordache pag 10, Arta și cetatea - Hugo Mărcăineanu pag 11, „Sfeșnic în rugăciune” de Traian Vasilcău - Dumitru Anghel pag 13, Semnificația bijuteriilor - Ioana Grigore pag 16, Poezie - Dragoș Ionescu, Poezie – Alexandru Halupa - pag 17, Omul cu flaut - Georgiana Tudor pag 18, Cenaclul literar al Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila are un nou blog - Mihai Vintilă pag 19, Pe masa de lucru - pag 20.

 Litera 13
 Revistă manifest

Director Onorific Ion Bălan
Redactor Șef Mihai Vintilă
Secretar Alexandrina Iordache

Rubrici Dumitru Anghel, Armanda Filipine, Hugo Mărcăineanu, Alexandru Halupa, Virgil Andronescu, Dragoș Ionescu

Editura InfoEST
Redacția Str Principală nr 2,
 Com Siliștea, jud Brăila,
 Cod poștal 817140

Email office@infoest.ro
vintilamihai@yahoo.co.uk

ISSN 2393 – 1248

ISSN-L 2393 – 1248

Fotografii - arhiva www.InfoEST.ro

Numărul curent s-a finalizat în 13.01.2015
 Tiraj 300 exemplare tipărite.
 Trimiteri 5000 format pdf.- gratuit -

Panaït Istrati în anticariatele franceze

Mihai Vintilă

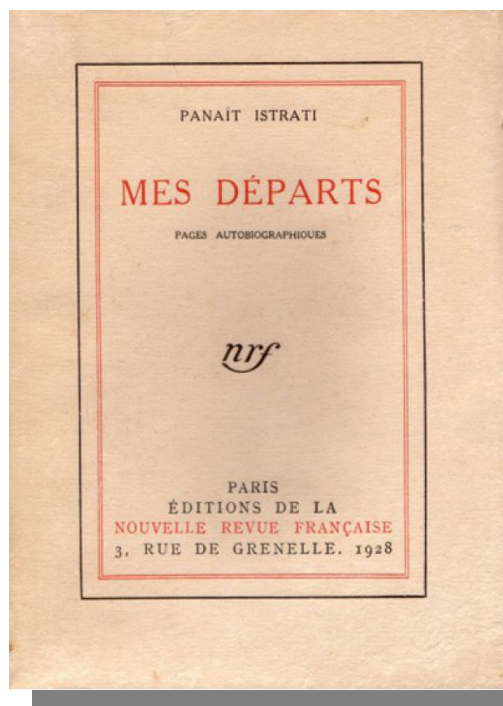
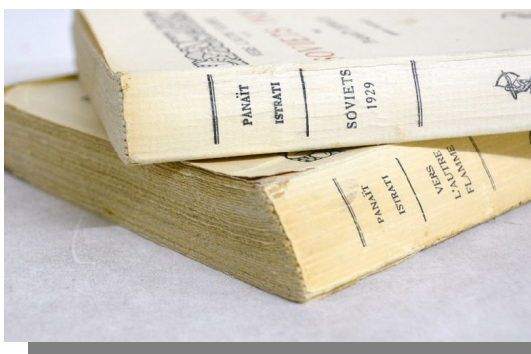
Am dorit să am în biblioteca mea un volum în primă ediție de Panaït Istrati. Pornind de la acest deziderat am apelat la o serie de anticari francezi pentru a afla costul unui astfel de volum.

Panaït Istrati este un nume în literatura română dar și mondială. Pentru brăileni Panaït Istrati este scriitorul. În jurul numelui și operei sale se învâрте Brăila de ieri și de azi.

Din ofertele primite din primele ediții apărute în Franța vă prezint un mic rezumat. Unele titluri precum "La maison Thüringer" Rieder, Paris 1933, 12x19 cm, broché sunt ieftine. Acesta de exemplu mi-a fost oferit de mai mulți anticari francezi la valori cuprinse între 15 și 50 de euro. Puțin mai bine cotată este "Tsatsa-Minnka", Rieder, Paris 1931, 12x19 cm, broché. Pentru acest volum apărut în 250 de exemplare numerotate mi s-au făcut cotații între 45 și 100 de euro. Tot până în maxim 120 de euro am găsit și "Oncle Anghel", Rieder, Paris 1924, 13x19,5 cm, broché care a apărut inițial într-un tiraj de 300 de exemplare.

Nici "Le bureau de placement", Les éditions Rieder, Paris 1933, 12x19cm, broché, din tirajul inițial de probă de 25 de exemplare nu costă mult, în jurul a 60-70 de euro. Mai bine cotat este "La famille Perlmutter" scris de Panaït Istrati și tradus de Josué Jehouda, prima ediție franceză, apărut fără specificarea editurii Paris 1927, 17x21,5cm, broché în 109 exemplare. A fost prețuită la 180 de euro.

Pentru prima ediție apărută fără specificarea editurii, "Mes départs", Paris 1928, 17x23 cm, broché prețul a fost de 150 de euro. E unul din cele 109 exemplare numerotate. Am primit o oferta și pentru exemplarul numărul 9 dar la 250 euro. "Domnita de Snagov", Rieder & Cie, Paris 1926, 12x19 cm, broché cu autograful autorului face 100 de euro.

"Adolescence d'Adrien Zograffi", Les Editions Rieder, 1927 unul din cele 200 de exemplare a fost prețuit la 75 de euro. "Codine", Rieder Prosateurs Français Contemporains Broché 1926 In-8 broché, 235 pages costă 420 euro iar "Vers l'Autre Flamme - Soviets 1929 - La Russie Nue", Editions Rieder 1929. 3 volumes in-12° brochés (rousseurs) care a avut un tiraj limitat la 690 de exemplare mi-a fost oferit la 150 euro.

Poate vă întrebați de ce nu am publicat și informații despre alte cărți ale lui Panaït Istrati precum Kira Kiralina. Ei bine despre ea nu am primit oferte. Nu era disponibil nici un volum din prima ediție. Trebuie să mai menționez că toate cărțile la care fac referire sunt originale certificate.

Istrati este prezent cu multe alte ediții în anticariatele franceze dar scopul cercetării mele nu au fost acelea.

Pentru un iubitor de literatură un volum original de Istrati nu este chiar un lucru imposibil.

Despre o nouă mișcare în literatura brăileană

Mihai Vintilă

Revista Litera 13 este înaintea de toate exponentul mișcării literare Litera 13. Membrii fondatori sunt Mihai Vintilă, Virgil Andronescu și Dragoș Ionescu. Alexandru Halupa și Tudor Alexandru Costin au aderat și ei imediat ce ideile noastre s-au conturat.

Principiile de bază ale mișcării noastre literare sunt următoarele :

- promovarea creațiilor membrilor
- unitate în diversitate din punct de vedere al creației
- deschiderea spre românii de pretutindeni și noile forme și formate de literatură
- promovarea Brăilei în operele membrilor în măsura în care acest lucru este posibil

Ne propunem ca pe lângă revista Litera 13 să scoatem la început o antologie de creație a membrilor. Cel mai probabil în acest an o astfel de antologie va fi disponibilă cititorilor. Dorim să ne ajutăm reciproc în ceea ce privește promovarea și distribuția lucrărilor. Credem că prin unire vom putea să ne punem lucrările noastre în atenția Brăilei și nu numai.

A venit vremea să ieșim în față, să ne spunem cu voce tare opiniile. Cultura locală este de prea mult timp privită doar ca un fenomen marginal. Avem o frumoasă tradiție, înaintași de care nu ne este rușine. Stă doar în puterile noastre să ne ridicăm, să ne deschidem spre lume.

foto : pelfusion.com

De ce o nouă mișcare literară? Din motivele enumerate mai sus dar și din multe altele. Mișcarea aceasta a noastră în literatura brăileană nu se vrea exclusivistă. Dorim să primim alături de noi pe toți aceia care sunt deschiși principiilor noastre și care doresc să își unească efortul cu al nostru. În fond este prima mișcare literară încheată care apare la Brăila după 25 de ani de la căderea comunismului. Eu zic că a venit vremea ei.

Ideile noastre vor putea fi găsite în revista Litera 13, pe blogurile membrilor și pe siteurile asociate. La momentul oportun le vor aminti pe toate. În numărul acesta ne propunem doar a ne face anunțată prezența și principiile. Vom prefera să vorbim mai puțin și să facem mai mult.

De ce Litera 13? În primul rând Litera pentru că este elementul care dă viață cuvintelor noastre. De ce 13? Pentru că dorim să spargem ghinionul caracteristic scriitorilor brăileni.

Semnal editorial brăilean

Ion Bălan, Odiseea
Spațială a Terrei către alte
lumi, Editura Pim, Iași
2013

Odiseea Spațială a Terrei către alte lumi

Ion Bălan

Cititorul va afla:

- că Omul a plecat într-o lungă călătorie în Cosmos, vis nesăbuit de muritor
- vor afla că omul nu se trage din maimuță, ci maimuța se trage din om, lucru pe care îl acceptă chiar și Darwin. Și dacă ne privim cu atenție...
- oamenii, muritorii refuză categoric nemurirea: pentru noi oamenii moartea este cel mai important eveniment al vieții după ce am făcut prima și marea greșeală - că ne-am născut vii!?

Tot Eu.

Minciuni ambalate

Minciuni ambalate
Sunt aruncate zilnic
Spre suflete flămânde de mai bine.
Hoții zâmbesc din ecrane
Undele obolesc și ele
De atâta zgură de vorbe.
Păpuși celebre
Ne zic ce să credem,
Cum să gândim,
Cum să simțim.
Un munte de gunoi
Ne-au răsturnat pe gât
Și-n el ne este glasul astupat.
Gândurile ne sunt parcă turtite
Și greu speranțele răzbesc.
Să vrei o viață să-ți trăiești
Încearcă dacă poți
În lumea asta
A minciunii ambalate.

Am ...

Am bătut cuie în viață
Să încerc să o zidesc
Să-i dau un punct fix
De care să agăț
Speranțe, succese și vise
Să-i îngreuneze pașii
S-atingă mai bine
Cu greutatea ei
Milioanele de suflete
Ce stau cu mâinile întinse
Să o prindă.
Am bătut cuie în viață
Dar ele n-au rezistat
Când zbaterile fluturilor
Au măturat văzduhul.
Am bătut cuie în viață
Pentru a o ține în loc
Să încerc a păcăli moartea
Dar cuiele n-au ținut.
Cu toate astea
Continui
Să bat cuie în viață
Poate, vreodată
Ele se vor fixa.

Mihai Vintilă

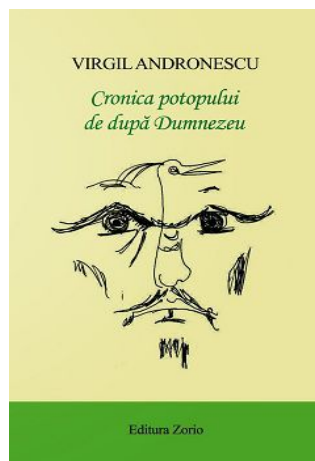
Venind cu toamna în spate

Nicicând culorile nu au fost mai frumoase
Roșul alerga printre frunze
Galben de viață și de iubiri
Câmpuri de arbori și de verdeață
Vedeam cum se schimbă-n trăiri.
Nicicând culorile nu au fost mai frumoase
Ca-n toamna în care împreună veneam
Șoseaua dansa înspre ceruri
Și se avânta spre infern
Iar peste noi, peste toate
Un soare-n apus strălucea.
Nicicând culorile nu au fost mai frumoase
Ca atunci când viața ne bucura
Cu-n zâmbet, cu-n glas
Cu o frunză lipită de geam.
Lăsăm în urmă prieteni
Mașina parcă mușca din șosea
Căram toamna în spate
Spre țară, spre casă, noi și cu ea.
Nicicând culorile nu au fost mai frumoase.

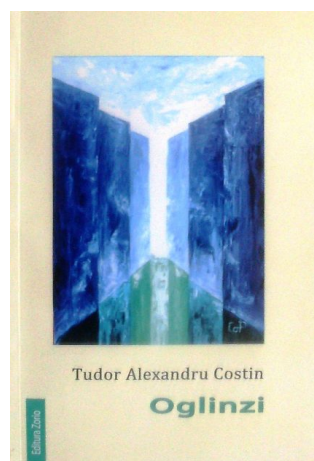
Literele înainte să moară

Învârt între degete
Ultimele litere
Înainte ca ele să moară.
Le-am folosit, le-am umilit
Când sus au fost și apoi în jos.
Cu ele am bătut țărșii,
Cu ele am cioplit din idoli,
Am ridicat și construit.
Acum, oboșite de viață,
Trag să moară
Dar nu mă lasă fără o ultimă povață
Să ai, îmi zic, mereu speranță.

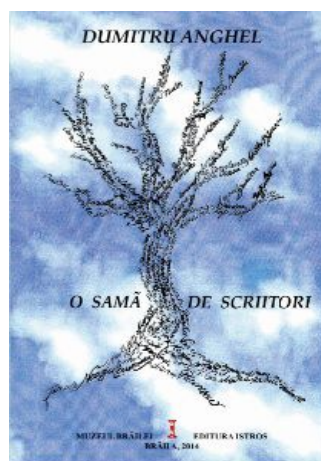
Noi apariții.

Virgil Andronescu
Cronica potopului
de după Dumnezeu
Editura Zorio
București, 2014

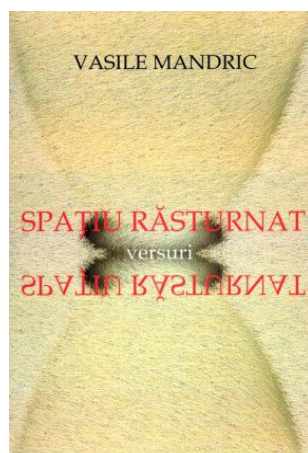
Tudor Alexandru Costin
Oglinzi
Editura Zorio
București, 2014

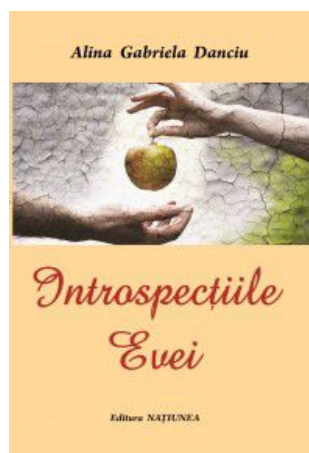
Dumitru Anghel
O samă de scriitori
-antologie de critică literară-
Editura Istros
Brăila, 2014

Dan Bistricean
Patruzeci
Editura Proilavia
Brăila, 2014

Vasile Mandric
Spațiu răsturnat
Editura Istros
Brăila, 2014

Alina Gabriela Danciu
Introspecțiile Evei
Editura Națiunea
București, 2014

Ioan Munteanu
Brăila
acum o sută de ani
1915
Editura Proilavia
Brăila, 2014

Cristian Cruți
Secretele chemării
Editura Națiunea
București, 2014

Să promovăm cărțile!

Mihai Vintilă

Revista Litera 13 este deschisă colaborărilor cu autori și edituri care doresc să își facă cunoscute cărțile. Tot ce aveți de făcut este să le trimiteți pe adresa redacției iar noi, în limita spațiului disponibil, le vom prezenta. Nu contează dacă autorii sunt cunoscuți sau în curs de afirmare important este ca informația să circule, ca volumele să devină vizibile atât cititorilor noștri dar și celor de pe ziarul online Infoest.ro . Și autorii brăileni sunt așteptați.

„Lucrurile merg puternic mai departe cu ambiție, cu dăruire...”

interviu de Virgil Andronescu

Virgil Andronescu: Domnule Lucian Sabados, ați spus și în conferința de presă din deschiderea festivalului că, din punct de vedere organizatoric, a fost foarte greu să realizați această a IX-a editie de “Zile și nopți de teatru la Brăila”, în principal din cauza că teatrul “Maria Filotti” se află în restaurări dar și din cauza schimbării perioadei de desfășurare. Privind în urmă, cum cotați ediția care tocmai s-a încheiat?

Lucian Sabados: Ținând cont de condițiile de desfășurare care au fost mai speciale în acest an, o situație determinată de reparația și consolidarea teatrului, eu consider că programarea celor cinsprezece spectacole în doar șapte zile, în două locații dintre care doar una singură este a noastră, Sala Studio, iar cealaltă este Casa de Cultura a Tineretului, consider că a fost o editie extrem de reușită în primul rând din punctul de vedere al organizării și al locațiilor. Atât se putea face, mai mult chiar că nu se putea spera, subliniez susținerea Consiliului Județean Brăila și a Casei de Cultură a Tineretului care au făcut eforturi importante în asigurarea unor condiții decente și chiar mai mult decât decente, mă refer la caldura pentru că altminteri este o sala eleganta, o sala bine pusă la punct.

Virgil Andronescu: Din punctul meu de vedere, ca simplu spectator, am observat că s-a pastrat întrutotul tema aleasă pentru aceasta editie. Nu am auzit ca cineva să vă fi reproșat ceva dumneavoastră și nici colegilor din teatru. Dincolo de ceea ce mi-ați spus până acum, ce factori au mai contribuit la excepționala reușită a editiei din acest an?

Lucian Sabados: În ceea ce privește selecția, sigur ar trebui chestionați și spectatorii pentru că ei sunt beneficiari, eu sigur că sunt subiectiv pentru că eu am făcut selecția. Consider că cel puțin prin prisma reacțiilor publicului a fost una chiar foarte inspirată pentru că am respectat în primul rând tema “Mari povești. Mari regizori”, am fost foarte riguros în subsumarea spectacolelor acestei teme, pe de altă parte am mai respectat principiul valorii spectacolelor și al trupelor invitate. Aici vorbim despre trupe consacrate, despre regizori foarte respectați, nu am făcut nici un fel de concesie și al treilea principiu, principiul diversității care, pentru mine, este extrem de important.

Lucian Sabados

Directorul
teatrului
Maria Filotti
Brăila

El asigură o maximă popularitate, maximă accesibilitate a programului festivalului către spectatori. În fiecare seară m-am gândit să alternez fie un spectacol de dramă cu un spectacol de comedie, fie un spectacol de factură tradițională cu un spectacol de teatru experimentl. Așa ca eu cred că am satisfăcut categorii extrem de diferite de public.

Virgil Andronescu: Cred că nu greșesc dacă judec că un spectacol a fost bun și foarte bun, că această editie de festival a fost una mai mult decât reușită, care își merită calificativul și după nivelul încasărilor per spectacol cât și per total editie.

Lucian Sabados: Au fost încasări mai bune ca în celelalte ediții, nu spectaculoase pentru că trebuie să ții cont că noi lucrăm pe bani publici și un principal obiectiv al meu ca și al celorlalți colegi organizatori din cultura brăileana și e normal, ne gândim că practic spectatorii prin taxele și impozitele pe care le plătesc administrației locale, ei contribuie la bugetul nostru. Sigur că am gândit niște tarife destul de aproape de o protecție socială. Au fost doar două excepții cu două colective extrem de titrate din București, dar nu pentru că sunt titrate ci pentru că sălile erau foarte mici. E vorba de Sala Studio care are 100 de locuri și, de fapt, la vanzare nu au fost decât vreo 70-72 de locuri, restul fiind obligatoriu prin contract, asigurate sponsorilor, partenerilor media și oficialităților. Așa că, eu cred că și din punct de vedere al încasărilor, știu pentru că am situația, au fost încasări foarte bune, puteau fi mai bune dar în momentul acela încălcăm un alt principiu pe care vi l-am spus, protecția socială.

(interviul integral pe InfoEST.ro)

Imagine din
Acul cumetrei Gurton

Fotografii : Armanda Filipine

Festivalul Zile și Nopti de Teatru la Brăila, ediția a IX-a

Armanda Filipine

Desfășurat așa cum și-a dorit teatrologul Lucian Sabados – managerul Teatrului "Maria Filottil", sub genericul "Mari povești – mari regizori" cu tema "Povestea și Regizorul", festivalul Zile și Nopti de Teatru la Brăila aflat la ediția a IX-a s-a dovedit atractiv la modul serios pentru pasionații genului. A fost o reală bucurie întâlnirea cu fiecare dintre cele 15 spectacole jucate în 1 – 7 decembrie 2014, de la primul invitat – "Acul cumetrei Gurton" cu Teatrul Masca București, regia Mihai Mălaimare, impecabil scenic și actoricesc, cu o coregrafie de mare operă și până la "O... ladă" după Ion Creangă, regia Alexandru Dabija, cu Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, ultimul din program, plin de simboluri și detalii ale artei Thaliei subliniate excelent prin jocul actoricesc și tehnicile regizorale.

A fost, la fel, binevenită întâlnirea cu arta dansului, mult mai pregnantă în spectacolele "Zic Zac" de Andrea Gavrilu, producție Godot Cafe-teatru și "Pescărușul" de Cehov lucrat de Antoaneta Cojocarul la Teatrul "Bulandra", în ambele situații, piesele au căpătat o rotunjime aparte, personajele fiind creionate cu mai multă profunzime parcă în varianta teatru-dans. Deci, încă un câștig pentru public și organizator pe care îl felicităm din toată inima.

Comedia a fost și ea bine reprezentată: "American Buffalo" în regia lui Vlad Massaci, cu Teatrul "Sică Alexandrescu" Brașov – un text presărat cu multe cuvinte obscene, dar potrivite personajului care le-a dat glas, despre oameni care nu vor să fie cinstiți și nici prieteni, "Liniște! Sărut. Acțiune!" în regia Peter Kerek, cu Teatrul Odeon – despre culisele filmului, pe fondul unui spumos love story încurcat; bine jucate ambele, cu ritm care îți ține treaza atenția în toate registrele și tonurile (accentuat, soft, delicat, pregnant).

O atracție aparte au reprezentat spectacolele regizate de Radu Afrim: "Hai Iu Iu", mai degrabă un concert cu remix-uri după Maria Tănase realizate de jazmanul Vlaicu Golcea, o producție UNITER București și "Când ploaia se va opri" cu o echipă de la Teatrul "Toma Caragiu" Ploiești. Primul a refăcut, cu joc de lumini și mișcare scenică aparte, un traseu modernist din îndrăgitul repertoriu al mării artiste a muzicii populare românești, un atu al lui Afrim fiind aici și faptul că a descoperit voci tinere atrăgătoare, incintante. Celălalt spectacol ne-a conturat cu aceleași – aproape - obsesii (poezia, visul/coșmarul neînțelegerii, dragostea cu accente bolnave, lumini și culori parcă nepământene) pe care Radu Afrim nu se sfiește să le pună în valoare mereu, o poveste cu simboluri ancestrale și accente Science Fiction care însă vorbește despre oamenii care nu se schimbă în timp și timpuri, păcate și greșeli mai mereu aceleași, iubiri chinuitoare și neîmplinite, vise mereu prea mari parcă...

Un spectacol aparte și greu de digerat a fost "Clasa noastră", regia Luminița Ticu, prezentat de Teatrul "Eugen Ionesco" din Chișinău; o istorie condensată a evreilor înainte și după ultimele războaie, jucată de actori foarte tineri și inteligenți, care și-au însușit până la detalii de groază toată greutatea Holocaustului și a terorii suportată de reprezentanții unei nații încă suferinde, chiar și la indivizii rămași în viață și plecați în lumea nouă. În fine, un text binevenit (după ideea lui Nicolae Iorga – "Cine uită, nu merită") care a ținut cu răsuflarea la gură o sală plină.

Când ploia se va opri

Tot așa, un text interesant – aparent un simplu dialog între trei prieteni, ne-a adus "Artă" de Yasmina Reza, regia Cristi Juncu, prezentat de Teatrul "Bulandra"; un incitant parcurs plin de idei filosofice pe care le tratăm, în intimidate, cu caldura ori indiferență dar pe care de multe ori nu le mai punem în valoare în viața de zi cu zi. Da! O piesă care ne-a amintit de perioada adolescenței și a studenției, când disecam mult și bine orice idee.

"Cerere în căsătorie" de Cehov de la Teatrul "Fani Tardini" din Galați, în regia lui Felix Alexa, ne-a revelat un text clasic lăsat cuminte regizoral și actoricesc în toată splendoarea, cu elemente de decor realiste și cu atât mai mult șocante (munți de fân și paie, alambic pentru țuică din care nu lipsea mirosul autentic, iepurași și morcovi adevărați). Iar "Nebun din dragoste" de Sam Shepard, regia Claudiu Goga, cu o echipă de actori de la Teatrul Național București, a readus în atenție un subiect de multe ori tabu pentru dialogul civic: relațiile între membri familiilor destrămate, cu probleme grave de comportament, conștiință și de sex.

În "Trădare" de Harold Pinter de la UNTEATRU București, spectacol în regia Sânziana Stoican, am avut confirmarea talentului tănărei regizoare care livrează, în doze mici dar de esență tare, un teatru minimalist scenic și profund ideatic. În plus, știe să dea mână liberă sau să frâneze emulația actoricească până la conturul dorit; în final, personajele joacă așa cum trebuie! Și nu tradează nimeni arta Thaliei.

Armada Filipine
 Revista online Brăila Chirei
<https://brailachirei.wordpress.com/>

Cerere în căsătorie

"Paparazzi sau cronica unui răsărit de soare avortat" de Matei Vișniec, de la Teatrul "Victor Ion Popa" Bâlad în regia lui Cristian Gheorghe, ne-a condus, cu alte formule, pe cărări bătătorite parcurse permanent dar în zadar, pentru că tot nu ne învățăm minte – viața de zi cu zi, plină de capcanele necunoașterii de sine.

Nu lăsată întâmplător la urmă, în festival a fost și premiera teatrului organizator și gazdă "Îndoiala" de John Patrick Shanley, regia Eugen Gyemant. Un spectacol bine jucat de Liliana Ghiță, Emilian Oprea, Ramona Ginga și Corina Moise, ofertant din punct de vedere al subiectului care trece dincolo de pragul religiei (povestea se petrece într-o școală organizată sub umbrela ecleziastică) și ajunge la educație, învățare, tabu-uri despre sex, raporturi de familie și între sexe, capacitatea de a fi sau nu tolerant. Un spectacol care pune probleme și bine face, pentru că altfel arta ar putea deveni – și nu vrem asta, noi cei care o iubim tare mult și sincer pe Thalia! – doar un mijloc de amuzament.

Să sperăm ca așa de bune vor fi și alte ediții de festival!

Pescărușul

"Personalități românești din istorie ilustrate în filatelie" expoziție organizată la Școala Mihail Sadoveanu Brăila

Alexandrina Iordache

Miercuri, 10 decembrie 2014, la Școala Generală "Mihail Sadoveanu" din Brăila a avut loc un eveniment deosebit, primul de acest gen organizat într-o școală. Este vorba de expoziția personalităților românești din istoria și literatura română ilustrate în filatelie expoziție, realizată de Nelu Ivan președintele Asociației Filatelice Brăila și Andrei Trofin, elev în clasa a VII-a la Școala Generală "Mihail Sadoveanu", membru al asociației.

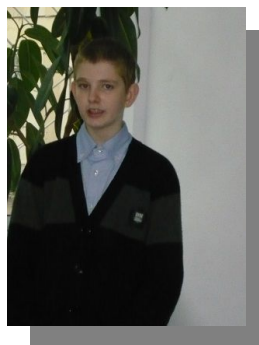
Manifestarea deschisă de Casănalta Simina, directoarea școlii, s-a desfășurat într-o sală de clasă cu participarea colegilor elevului Andrei Trofin.

Adresându-se elevilor doamna directoare a precizat faptul că elevul Andrei Trofin, la cei 13 ani, este membru al asociației filatelice și acest lucru l-a ajutat, ca pe orice colecționar, să-și îmbogățească cunoștințele nu numai în istorie ci în toate domeniile. Este de apreciat faptul că elevul a ținut să le împărtășească și colegilor săi prin organizarea acestei expoziții.

Au fost expuse fotografii, vederi, timbre, maxime și plicuri filatelice reprezentând personalități ale istoriei de la Burebista și pâna la regele Mihai, dar și vederi și fotografii ale unor personalități ale literaturii române: Panait Istrati, Mihai Eminescu, Mihail Sadoveanu și autograful acestuia, Nicolae Iorga, B.P.Hasdeu etc. Au fost prezente, de asemenea, în expoziție, ex-librisuri cu brăilenii Viorel Coman, critic literar și cu avocatul și epigramistul Mircea Constanda.

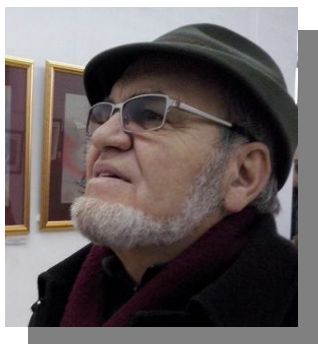
Înainte de a prezenta exponatele, elevul Andrei Trofin a ținut să mulțumească doamnei directoare Casănalta Simina, domnului Nelu Ivan și dirigintelui, domnul Paul Urluială, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei expoziții.

Apoi, cu o siguranță demnă de apreciat, elevul Andrei Trofin ne-a purtat prin toată istoria României prezentând personalitățile istorice ilustrate în expoziție, perioada în care au domnit și prin ce s-au remarcat: Burebista, Decebal, Traian, Mircea cel Batrân, Ștefan cel Mare, Vlad Țepeș, Mihai Viteazul, Al.I.Cuza, Carol I, Ferdinand și regina Maria, Carol al II-lea și regele Mihai.

A fost o lecție de istorie, și nu numai, prezentată colegilor de elevul Andrei Trofin, pasionat, după cum aveam să aflăm chiar de la el, nu numai de filatelie ci și de istorie, matematică, religie și numismatică. La numai 13 ani are o colecție de peste 200 de timbre din care câteva cu valoare deosebită.

Arta și cetatea

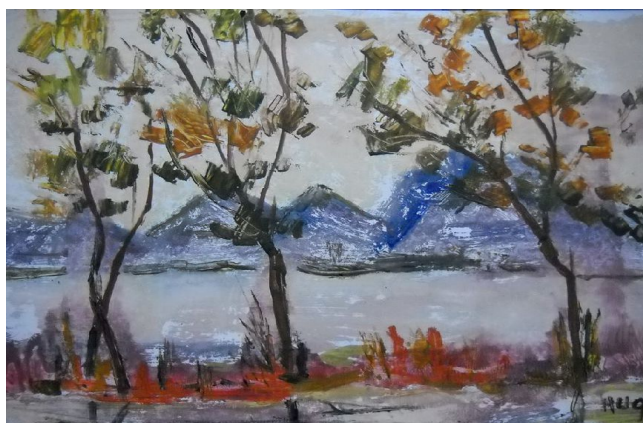
Hugo Mărăcineanu

Se pare că zicerea „nimeni nu ajunge primar în satul lui” s-a potrivit ca o mânășă pentru activitatea artiștilor plastici porniți din spațiul brăilean! Începând cu luminosul semănătorist Artur Verona și continuând cu turbulenții Victor Brauner, Mihai Maxy ori atât de pasionații realiști Băncilă, Steriadi, Angheluță și puntea de legătură, trecerea prin și peste experiențe și experimente - Theodorescu Sion, Ghe. N. Naum, Zainea, Nică Petre. Dintre toți pentru a confirma regula doar Ghe. N. Naum și Emilia Dumitrescu sunt cei care au rămas acasă până la sfârșit, cu opera lor, cu tematica brăileană, cu implicarea în viața artistică și expozițională a cetății de la Dunăre. Brăila a fost prezentă în manifestările artelor plastice încă din zorii apariției unei mișcări laice în arta românească și s-a manifestat nu de puține ori la vârful mișcării în semănătorism, realism, realism critic și în epoca efervescențelor moderniste susținute de revista UNU a lui Uzum prin Victor Brauner precursor al suprarealismului (anii 1920-1924) și Maxy un original interpret al cubismului, dar toți au părăsit Brăila și s-au manifestat mai tot timpul în alte orașe dar cu precădere în București.

Ce nu avea Brăila, ce-i lipsea acestui oraș cosmopolit, structurat pe dimensiuni europene și puternic ancorat în lumea Central-Europeană și mediterană - aici soseau de doua ori pe lună cursa fluvială regulată de la Regesburg, Viena, Budapesta, cursele de la Atena, Pireu, Istanbul, cursele de la Veneția, Corfu, Creta, Cipru ori cele dinspre Marsilia și odată cu ele veneau mărfuri, noutăți, modă, mobilier și lume diversă. Ori poate ce avea Brăila și cu care artiștii nu au comunicat ori au intrat în conflict?!

Citind ziarele vremii - mai ales Mercuriala - află că Brăila avea vreo zece ateliere de artă „anunțăm onor clientela ca am primit tablouri de la Paris, Munchen, Viena”. Am văzut unele din acele „tablouri” reproduceri în culori vii, țipătoare, ne conforme cu originalul (boală ce trenează până în zilele noastre) așa să atragă „onor clientelă” și subiectele erau pe gustul „onor clientelei”, scene animaliere, portrete de copii, doamne, domnișoare, domnițe, prințese, zâne, cadâne, domni bine ce s-ar înscrie pe linia unui romantism siropos, aceste reproduceri erau așezate pe pânză presată să se imprime fibra întinsă pe șasiu apoi înrămate în rame fastuoase, cu ornamente ghibsate, cu profile ample și complicate, colorate strident și lăcuite. Atelierul de artă era un atelier de confecționat șasiuri și rame, de înrămat tot ce dorea ori comanda „onor clientela”.

Pe șasiuri tronează ștampila cu siglă, cu adresă și tot tacâmul a „studioului de artă”! Casele deschise ale celor prea repede ajunși la avere dar nu și la o viață spirituală autentică abundau de „tablouri de artă” comandate să se asorteze cu tapetul, cu mobila, cu stucaturile, după gustul doamnei absolventă a vreunui pension ori școală de menaj.

Ce mai avea Brăila, avea o mulțime de tineri și tinere ce plecau la studii în Europa și pentru că era de bonn-tonn și dădea bine la educație, acolo se ocupau și de pictură, soseau acasă cu reproduceri ori clare interpretări mai ales după pictura academică austriacă, germană, franceză „ca să-i placă lui maman și Tante Marie” și pe care le etalau cu propria semnătură.

Am întâlnit și astfel de exemplare executate de băiatul domnului avocat, de fata domnului primar ori a marelui angrosist Ixulescu. Mă întreb și încerc să-mi imaginez ce ar fi spus lumea saloanelor selecte, a caselor deschise unde se făcea muzică, poezie, critică economică și politică dacă ar fi dat nas în nas cu „Țăranul pribeag”, „La târg”, cu „Petitarul” lui Băncilă ori cu chivuțele și hamalii lui Alexandru Steriadi - lume ce abia de înghițea cam cu noduri arta lui Grigorescu, Luchian, Tonitza, lume ce se sorea la Balcic ori ca niște plezeriști onorabilin-ar fi călcat prin mahalalele lui Luchian cu florile sale grosolane și sărace. Lumea ce mai bătea Bucureștiul mai achiziționa câte o lucrare de gang - „Bulgăraș” era ultima modă printre cei ce nici cosmopoliți nu puteau fi că nu aveau de unde și pe ce! „Brăila oraș umplut de negustori!” - cred că nu în van a exclamat Panait Istrati când a fost ostracizat de nepăsarea celor de acasă.

Din această lume, cu un public neformat- ori și mai rău - deformat de falsuri și reproduceri proaste n-ar porni în lumea artelor plastice atâtea nume ce ne uimesc mai ales cu tenacitatea, cu dorința de a fi ei și de a spune ceea ce simt! Tot de aici pornește și prima încercare de coagulare a artiștilor într-un sindicat, într-o grupare de breaslă, exemplu „Grupul celor patru” Oscar Han, Teodorescu Sion, Ghe. N. Naum, Avachian - grupare recunoscută în istoria artelor, ori descoperirea noului Balcic pentru arta românească „bălțile”, mai ales pentru grafica și gravură cu contribuția capitală a lui Ghe. N. Naum cel ce a militat și contribuit în mod decisiv la încheierea Uniunii Artiștilor Plastici într-o uniune profesională cu statut și personalitate juridică. Cei plecați au sprijinit pe cei rămași acasă, vacanțele de creație în Balta Brăilei ale lui Th. Sion, Ghe. N. Naum, Mihai Gavrilov, Manolescu, Emilia Dumitrescu, ori cele de la Curtea de Argeș au avut ecou în toată țara.

Lanțul se leagă: Ghe. N. Naum a fost elevul marelui grafician și profesor L. Popescu apoi a fost la rândul lui profesorul lui Ion Gâță, Ion Radu și fiului Gh. Gh. Naum, Alexandru Steriadi a fost profesorul Emiliei Dumitrescu, Gherasim, Dan Hătman, Alexandru Ciucurencu, Schileru, Sevastre, Spirescu și alții au fost profesorii celor ce s-au manifestat și i-ați avut contemporani Lungu Vespasian, Țugui Valeriu, C. B. Dondos, M. Gavrilescu, Ion Zlăvog, Ion Gâță, Hugo Mărcineanu, Vasile Gaiță, Marius Teodorescu iar din urmă vin elevii lor Cristi Radu, Adrian Stoica și mulți alții dar din nou cei mai mulți plecați, răspândiți în toată țara și în toată Europa. Încerc să descifrez mai întâi pentru mine și apoi pentru cei ce vor binevoi să citească - de ce, cum și care au fost drumurile, cauzele, evenimentele ce au modelat, generat, format și alungat artiștii plastici brăileni, că de lansat sau recunoscut și propulsat în urbea natală nu am aflat nici unul. Chiar atât de fatală e zicala „nimeni nu ajunge primar în satul lui!”.

Info Anunț

Vinzi și Cumperi

Anunțuri gratuite

www.InfoAnuntul.ro
Nu e necesar cont. Anunțurile apar imediat!

Cronică literară

Dumitru Anghel

„Sfeșnic în rugăciune” de Traian VASILCĂU

Volumul de versuri „Sfeșnic în rugăciune”, Editura Notograf Prim, Chișinău, Republica Moldova, 2012, 56 de pagini, semnat de poetul de peste Prut, Traian Vasilcău, este o carte de poezie, atipică în planul structurii editoriale, cu o singură „regulă”: fără nicio regulă (!?), cu o tematică dominant religioasă, de fapt un fel de mistică stăpânită, controlată, ținută în frâu de o... pseudocenzură atee!

O carte de lirică autentică de-o modernitate evidentă, în limitele și auspiciile unei prozodii originale și îndrăznețe, cam prea îndrăznețe uneori, deși poezia domnului Traian Vasilcău păstrează fracul de ceremonie al limbii române literare în stare pură, căreia îi adaugă diezi armonici, cu o gamă cremoasă de arhaic și cu aromele molcome și inconfundabile ale... „limbii moldovenești”, după surprinzătoarea și aberanta aserțiune propagandistică pentru noțiunea de limbă oficială, tocmai când zorii unor speranțe de tot felul abia mijeau.

Dar și o poezie care parcă vine din alte vremi, mai blânde și mai așezate, cu sonorități de strană și atmosferă de toacă liturgică din Psaltirea în versuri a Mitropolitului Dosoftei. Convingerile religioase pot fi surprinse între conceptul liric arghezian de „credință și tăgadă” și postulatul creștin indus din pravoslavnicul „crede și nu cerceta”, deși poetul, introvertit și cu aparente erezii nevinovate, parcă „și-ar accepta crucea!” unui Toma Necredinciosul din atitudini mai mult protestatate.

Scriitorul Traian Vasilcău are însă propria „religie” lirică și-și revendică autoritar un fel de... acatist de creator artistic, vulnerabil doar prin descumpăniri de tot felul, cu riscul asumat al derivărilor adiacente. Un poet de-o puritate.. celestă, care se joacă de-a poezia cu grația inconștientă a creștinilor care mureau pentru credința lor în arenele sacrificiilor de la Roma imperială.

Poezia domnului Traian Vasilcău este fluidă, eterică și parcă nici n-ar vrea să se plieze pe un deziderat ideatic; oferă perspectiva liberă a comunicării din opțiunea cuminte și foarte oarecare a cititorului, care nu acceptă cenzura, deoarece – așa cum afirmam mai sus – editura Notograf Prim nu s-a implicat într-o minimă organizare a discursului poetic pe capitole, teme, structuri prozodice etc., etc. și, în consecință, o impresie de brambureală năucitoare este salvată de la „amenda” derizoriului de calitate și valoarea poeziei din volumul „Sfeșnic în rugăciune” cu pecetea unei originalități spectaculoase, în ciuda unui lexic religios provocator.

Succesul cărții poetului de peste Prut stă, așadar, în potențialul valoric al poeziei sale, în sinceritatea demersului ideatic, iar o minimă intervenție structurală editorială l-ar fi servit substanțial!?

Titlul volumului de versuri al poetului Traian Vasilcău – „Sfeșnic în rugăciune” – trimite autoritar, ostentativ, spre o tematică neapărat mistică, deși, la o primă lectură, cititorul, chiar cel fără o minimă cultură religioasă, va înțelege că singura atitudine convenabilă și responsabilă rămâne doar propria relație cu Dumnezeu și că, până la urmă, orice ingerință în interpretarea faptului religios rămâne doar mistica intimă și imperturbabilă după crezul său artistic, pe o constantă programatică, deși ușor alterată, nuanțată de frământări, ezitări și sincope de conștiință, cu incantații de Missa solemnă, iar varianta poetului poate fi acceptată sau nu...: „În candelile cerului, surpate, / Zorii de noapte ca sentința curg, / Și pomii doborâți n-au Demiurg, / Stingerea lor e-aplaudată-n burg” (pag. 3), într-un poem fără titlu, ca o predică de duminică, neconvingătoare și cu accente laice; ca să convingă, sau să încerce să convingă, speriat și poetul însuși de atâta îndrăzneală: „Am plâns și-n mine mahnele s-au stins. / Și-n lacrima lui Christ prea suferirea / Îmi caut ca să-mi aflu mântuirea / Și-mpodobit cu răni, să-mi strig Iubirea / Și-apus în toți, să fiu de raiuri nins!” (pag. 5, și tot fără titlu?!?!), ca să amintească, cu o îmbătare de emoție, că viața, pământeană!?, este o secundă pasageră, pe care doar veșnicia promisă, sperată, o poate justifica...

Ba chiar cochetează și cu iubirea pământeană, pământeană și idilică, pe versuri de Coșbuc și muzică cu Ioana Radu: „Ea n-avea chip. I-am zis: «Nemărginirea». / Din viața ei îmi oferea o parte / Și jumătate de eternitate, / Și chiar surâsul ei – mai drag din toate, / ... / Și-a dispărut... Căci i-am cerut Iubirea!” (pag. 3, fără titlu...), deși poetul rămâne trist, singur, într-un sonet, poezie de formă fixă (4-4-3-3), căreia-i respectă structura prozodică din manualele de teorie literară, fără să-i dea titlu, în maniera sa personală: „Și mă-ncing în hora pustiirii / Și un chiot vrednic de toți zbirii / Să rămân - și-am fost În Zadar!” (pag. 4), într-o degringoladă lirică, din care răsare doar speranța și angajarea: „În mine emigrez de-un veac, / Mă păstorește iarba-ntruna” (pag. 6).

Ca apoi să-și ordoneze poezia, cu titluri, cu idei și sentimente, cu atitudini ferme și chiar cu resentimente, dar cu ritualuri de exorcizare tipice unei Jeanne D'Arc de Ev Mediu francez, european de Apus: „Prohodul poeziei a-nceput, / Tot ce vom scrie e Opera tăcerii, / Pe margini de cuvânt, din absolut, / Oștiri de șoimi imită temnicerii” („Poem din Opera tăcerii”, pag. 6). Așadar, după titlul voit convingător și, fără niciun dubiu, religios, volumul de versuri „Sfeșnic în rugăciune” îmbracă sutana de ceremonial creștin, cu aura învăluitoare și sacră de mesian și crez duhovnicesc, cu ușoare semne de.. paradă și iluzorie habotnicie, care-i salvează poetului tocmai excesele și o anume, iritabilă preocupare (!?), pe care o și recunoaște spășit și puțin ipocrit: „Ai subjugat biserica din mine, / Poenile cu ochi albaștri plâng, / Ca să te recompun întâi te frâng, / În nesfârșite psalmodii divine” (pag. 8; un... „pseudosonet”, în stilul original al domnului Traian Vasilcău...).

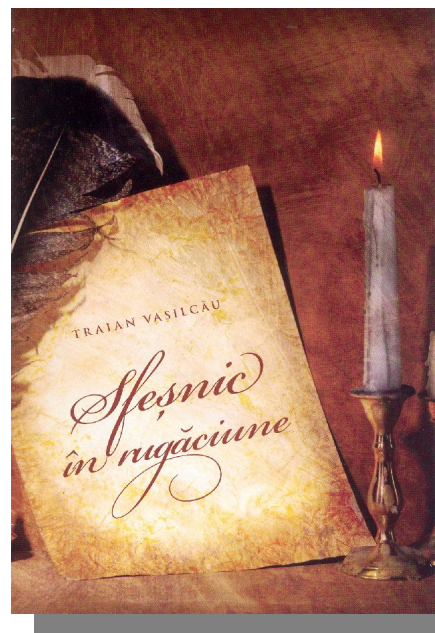
Un poet imprezvizibil - și-i șade bine în această postură - nu doar pentru că, până la acest volum, nu-i cunosc celelalte cărți (din motive de samavolnicii ale Istoriei!?) și toată personalitatea sa poetică, realmente originală și incitantă, din care am, probabil (!?), imaginea unui scriitor talentat dar iremediabil idealist, bântuit de vise-iluzii și de coșmaruri-concrete: „Eu, carele-am furat povestea lumii / Și-o am ascuns în mine – spre a mai fi, / Sunt necunoscutul baci al lumii / Și răstignit de psalmi mai pot trăi” („Hoțul incorigibil”, pag. 14), în poeme construite pe dileme existențiale și pe incertitudini spirituale, convertite în rugăciune: „La ușa care dă spre Dumnezeu / Înfrigurat stă plâns numele meu” (pag. 17).

Ceea ce-i asigură poetului Traian Vasilcău un credit de originalitate, sinceritate și valoare în plan literar este o incredibilă detașare de orice fel de influențe, care i-ar putea impune un anume parteneriat: „Când voi pleca pe veci din toți ortacii, / M-or prohodi în limba lor doar macii” („Poemul Neuitării”, pag. 10), și un tip de naivitate, care-l face mai credibil decât orice fel de ifose fără acoperire: „Priveam în ochii ei, să-l văd pe tata, / În pântecu-i fiind, când a murit. / Am fost un spin: cel mai nefericit / Și am știut că asta-mi este plata, / Pe care-am s-o achit cu infinit / Până s-o îndura Divinitatea” („Poem cu mama”, pag. 11), cu o simbolistică prozodică venită dinspre titlurile stereotipe: Poem sau Psalm: „Tot crezând că am de toate / Am ajuns că n-am nici moarte” (pag. 12), într-un paradoxal impas sufletesc, într-o veșnică dilemă, între credință și tăgadă, dar de-o sinceritate angelică, pe acorduri de Claude Debussy, când își ia măsuri de siguranță într-o habotnică spovedanie: „Parcă aș fi un steag de-nsingurare / La căpătâiul ultimului hău, / Visând s-ajung, acuprinzând o zare, / La nemurirea sufletului Tău” (pag. 13).

Sau, ca să-și plângă de milă poetul în obsesivele sale poeme „Psalm”, ca la Dosoftei și Varlaam, în vers popular cu incantații de Anton Pann și cu psalmodieri din „Miorița” de pe coclaurile Vrancei strămoșești: „Doamne, mult ce mi-i păcatul / Că mi-s frate cu oftatul / Și-al meu suflet – rai de pâine - / Numai cântul de-l rămîne, / Cântecul de azi și mâine!” (pag. 23), cu ortografierea lui î din i, după influența slavă asupra limbii române... latine!

Traian Vasilcău propune în volumul său de versuri „Sfeșnic în rugăciune” nu numai o altfel de abordare a unei teme cultivată ardent de poeți de toate structurile lirice, ci și o altă prozodie, ușor dezordonată, ușor infatuată, oricum a sa în exclusivitate, cu care convinge dincolo de un posibil recul de lectură: poeme fără titlu, catrene izolate, reluări obsesive de tipul „Psalm”, insinuant din zona spirituală a creștinismului „primitiv”, inovații sfidătoare, repetate, de subtitlu, simpoem, ca să atragă atenția și chiar să convingă printr-un tip de revoltă-șoc, printr-o surprinzătoare deturnare tematică: „Se face a infern în țara asta / Și-a lepădare de Christos sub cer. / Satrapul doarme dus, pustie-i țeasta, / Prin care-aleargă-n vis de ienicer / ... / Tot el, copoi cum n-a știut Bruxelles-ul, / Mai are-un crez, pe care-l va urma: / Ca Hitler, să-și arunce-n iad castelul, / Nevinovat fiind, Micimea Sa!” („Ultimul vis al ultimului cneaz”, pag. 27-29).

Spuneam mai sus că scriitorul din Republica Moldova promovează și un tip de versificație, care se vrea uneori... și „cuminte” și clasică, deși un fel de neastâmpăr îl bântuie în plan prozodic, o anume... „dezordine” de efect, de șoc și de răspăr, care-l face să iasă din tipare și să sfideze regulile jocului: un sonet, cu o structură prozodică modificată: (3-3-2) sau (4-4-2), în locul consacratului (4-4-3-3), ca în „Poem cu țară”, pag. 29-30, cu o altă deturnare tematică, venind dinspre vremurile de patriotism ale generației române de la 1848, Alecu Russo, Ion Heliade Rădulescu, Vasile Alecsandri și, apropiindu-se de lirica militantă a lui Grigore Vieru.

Plusează... patriotic pe un pretext din vremuri și mai îndepărtate, dar își modifică registrul liric, tonalitatea prozodică, cu accente patetice, cu alte incantații divine, dinspre zeul Zamolxe. cel de dinaintea de Iisus și era creștină, dar pe aceeași obsesie națională de neatârnare: „Dacii noștri-și sorb țărâna de din cronici și mereu / Dau în leagăn România ca pe-un unic Dumnezeu / În zadar voiți a-l smulge, în zadar mitraliați, / Dacii nu pot fi nicicum din țara lor concediați” („Cântec pentru dacii noștri” – variantă - pag. 31-32), într-un poem lung, simetric, unitar, fără risipiri de strofe, cu șase catrene în ritualică cuminte, cu 16/17 silabe, vers alexandrin, și rimă împerecheată.

Și, nu este singura abatere de la... „linia melodică” a cărții, pentru că domnul Traian Vasilcău, pe care nu reușesc să-l separ de niște agasante capricii dintr-un ciclu de „Elegii de ultimă toamnă”, cu aceeași... dezordonată ordine prozodică, scrie sonete în formulă proprie, în metru popular și acorduri elegiace, ca o sfidare atee la tema sa predilectă, primară: „Frunză, ce-ai fost arămie / Și visai la veșnicie, / Azi te-ai trezit sângerie / De din dorul ce mă-mbie” (Op. cit., pag. 32). Ca să treacă, abrupt, la vechiul portativ religios, doar aparent mistic, ca o spovedanie: „Singur pe culme, / Caut o stea, / Iartă-mă, lume, / Și nu mă uita” (pag. 34), ca un protest ateu: „Și strig: «Mărite / Ce mi te-oferi, / Iartă, smerite, / Aste tăceri”...» (pag. 35).

Imprevizibil, nonconformist și asumându-și riscul excomunicării, poetul propune, ușor cabotin, un pact al pocăinței, deși nu pare convins că nu va recidiva: „Lacătul e mai greu ca o tortură, / Mă-nzăpezesc de implorări pustii, / Uitarea ta m-a răstignit pe gură / Și umblu răstignit prin veșnicii” („Poem incert”, pag. 37), pe coordonatele agnostice ale cunoașterii lumii obiective, ca un existențialism... „al întrebărilor nerăspunse”, care sfârșesc în ursita singurătății, și, în niciun caz, după ritualuri „păgâne” și precepte bigote de creștinism de paradă la „bâlcu” vulgar al îmbulzelilor la sarmale și fasole cu ciolan de la praznicele Sărbătorilor creștine, pe acordurile vivace și ironice ale celebrei „Tablouri dintr-o expoziție”, de Modest Musorgski.

Când tocmai credeam că domnul Traian Vasilcău nu-și asumă niciun fel de ordine prozodică, găsesc și un sonet de-adevăratelea (4-4-3-3), pe tema lirică majoră a volumului „Sfeșnic în rugăciune”, „Psalmul sfințeniei”, în ritualica unei slujbe de Duminica Rusaliilor, cu acatiste pravoslavnice de la Muntele Athos: „Calea spre Tine, Doamne, pavată-i cu iubire, / Calea spre nicăieri pavată-i cu blestem. / Sunt beat, dar nu de vinuri ce-adăpostesc uimire, / Sunt beat de Tine, Doamne, să nu fiu beat mă tem!” („Psalmul sfințeniei”, pag. 37), deși nu pare prea convins de demersul său pocăit: „Dar pe cât cred în Ziuă, pe-atât amurg răsare / Și care bună cale s-aleg nici nu mai știu: / Umplut cu vârf e iadul și raiul mi-i pustiul!” (pag. 38), deși nedumeririle existențiale, dilemele de tot felul și un gând în prag de... erezii nevinovate, cu șanse de iertare duhovnicească, oferă, surprinzător, o conștiință în impas.

Și, totuși, există atâta sfințenie în stare pură și tot atâta... „provocare!?” în arta poeziei, în volumul „Sfeșnic în rugăciune”, la limita de sus a unei veritabile „Ars poetica”, încât toată... tevatura prozodică propusă de poetul novator Traian Vasilcău tinde să devină „un model”, unul incomod și cu risc de neaderență, dar poate avea și valoarea, pozitivă, a unui bumerang al revoltei față de ceea ce se întâmplă în literatura română contemporană, când o... „armată” de pseudoavangardiști consideră mare și modernă literatură lirică o indecentă siluire a limbii române și a artei poeziei... Poeți și poetese, mai ales, promovează o poezie decrepită, cu accente de misoginism patologic, cu descrieri sordide dintr-un univers biologic sexual, în degradare fizică, o anatomie terfelită pervers cu pretenții de artă; o tevatură erotică de poezie destrăbălată, grobiană, fetidă, naturalist-indecentă, rezultată din preferința pentru un vocabular dur, licențios; o poezie izvorâtă din urâțul ca element de estetică și de imbolduri primare, biologice, necontrolate de educație și de rigori civice. Sau, dacă vreți, un tip de masturbare erotică prin care sunt exhibate aprehensiunile unei bărbății în impas și, ca o viagra de inspirație, se apelează la șoc verbal provocat de cuvinte triviale, obscene, necuviincioase, din zona vulgarității agresive.

Scriitorul Traian Vasilcău nu putea cădea în capcana unor astfel de ispite, pentru că este adeptul unui alt fel de estetică, una de sugestie morală, religioasă, asigurată de cultura și educația sa civică, susținută la nivelul literaturii sale lirice de o întregă recuzită lingvistică de termeni din aria canonică a limbii române literare și de... „dulceața” graiului moldovinesc de peste Prut.

Volumul de versuri „Sfeșnic în rugăciune”, semnat de scriitorul Traian Vasilcău, propune o poezie de notație discursivă, de nuanță expresionistă, cu o simbolistică religioasă, marcată de iluminări divine; o lirică provocatoare cu o etică aparent mistică, învăluitoare și sacră, ca un decalog, ca la orele de religie sau ca în rugăciunile copiilor înainte de culcare...

Semnificația bijuteriilor

Ioana Grigore

Bijuteriile reprezintă frumusețea femeii, întruchipată în obiecte prețioase și pline de semnificație care îi completează și personalizează ținuta. Le putem asemăna cu sarea și piperul dintr-o mâncare, cât timp știi să le dozezi și combini în proporții echilibrate, rezultatul este unul „delicios”.

Cu toate că, în prezent, sunt purtate îndeosebi de femei, ele au făcut întotdeauna parte din cultura întregii omeniri și preferate de ambele sexe. Inițial, acum 100.000 de ani, acestea erau fabricate din materiale disponibile la momentul respectiv - pietre, pielea și oasele animalelor, plante, cochilii, lemn și materiale semi-prețioase cum ar fi Obsidianul, o rocă vulcanică de culoare neagră sau brun-cenușie, cu înfățișarea sticlei topite, folosită în epoca de piatră pentru confecționarea bijuteriilor, armelor, uneltelor. Odată cu trecerea timpului și dezvoltarea tehnicilor, artizanii au început să lucreze diferite metale și pietre prețioase, transformându-le în opere de artă care au influențat culturi și stiluri moderne. Indiferent de modul de realizare, bijuteriile au avut mereu aceleași scopuri - ele au permis purtătorului să se exprime non-verbal, să-și afișeze bogăția și prosperitatea, rangul, afilierea politică sau religioasă, afecțiunea pentru o persoană. Acest aspect a permis bijuteriilor să devină un simbol, în permanentă dezvoltare și prelucrare.

Egiptul și Mesopotamia au fost primele civilizații care au inițiat producția organizată de bijuterii, transformând-o într-o profesie. Societatea egipteană era împărțită pe clase sociale, în funcție de avere și ocupație. Cei care realizau bijuterii munceau ore îndelungate și trăiau în comunități speciale. Cu toate acestea, erau încadrați în clasa mijlocie și apreciați pentru abilitățile lor ce erau de acum necesități deosebite. Bijuteriile simbolizau puterea și dominația religioasă și erau considerate a avea puteri magice, protejându-i pe egipteni de spiritele rele, îndeosebi, în viața de apoi. Toate clasele sociale purtau amulete pentru protecție, iar cele sărace foloseau pentru realizarea lor materiale accesibile cum ar fi lutul. Aurul era materialul preferat pentru faraoni deoarece se credea că zeii aveau pielea din aur. Piatra preferată a Cleopatrei era smaraldul, verdele acestuia reprezentând bogăția recoltelor și fertilitatea.

La începutul secolului al XV-lea, darurile constând în pietre prețioase făceau parte din manifestările importante (ceremonii, nunți, donații către vasali și biserică), devenind cu timpul, obiceiuri. Regalitatea, cavalerii și nobilimea își purtau întotdeauna bijuteriile la ocazii speciale, evenimente, pentru a-și pune în evidență statutul, puterea, importanța și a domina pe ceilalți. În secolele al XV-lea și al XVI-lea, simbolistica bijuteriilor suferă o tranziție, de la manifestări religioase la alte semnificații moderne.

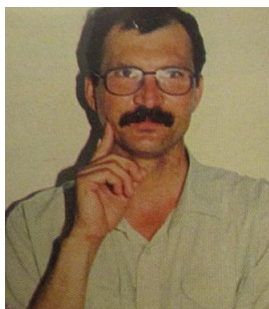
Am văzut cum în Evul Mediu, acestea erau inspirate de influențele ecleziastice, iar acum vom putea observa cum Renașterea va aduce altă viziune, mai apropiată de natură, influențată de descoperirea Noii Lumi și va permite bijuteriilor să fie purtate în favoarea modei și frumuseții. Cucerirea Mexicului și Perului, aduce o abundență de aur și argint și deschide noi posibilități pentru comerțul cu bijuterii. Renașterea este deseori denumită „Epoca Bijuteriilor”, cele regale având o foarte mare importanță și valoare. Spre exemplu, Regele Henric al VIII-lea avea o colecție enormă de pietre prețioase. Deținea inele cu diamante în număr de 234 324 de broșe. Multe dintre bijuteriile Renașterii s-au pierdut în decursul Războiului de Treizeci de Ani din Europa.

Poate cea mai semnificativă tranziție a bijuteriilor, se întâmplă în secolul al XVIII-lea, când bijuteriile devin piese decorative uzuale, fiind purtate de toate clasele sociale și se transformă în bunuri publice. În secolul al XVIII-lea, cunoscut și sub numele de „Epoca Pietrelor”, au apărut două moduri de realizare a bijuteriilor: „bijouterie” care viza prelucrarea aurului și „joaillerie” ce semnifică montarea diamantelor și pietrelor prețioase.

În 1880 au apărut pietrele sintetice. Comerțul cu pietre artificiale a început să înflorească, devenind, în final, o industrie legitimă, permițând copiarea bijuteriilor purtate de membrii înaltei societăți și făcându-le accesibile tuturor, dar își pierde valoarea intrinsecă a aurului și pietrelor și rămân cu valoarea ornamentală și comercială.

În prezent, bijuteriile sunt purtate din diverse motive: estetice, artistice, religioase, simbolice. Cu toate că știința se chinuie să demonstreze lipsa puterilor magice deținute de o bijuterie, aceasta poate încă „vrăji” când este oferită drept cadou, este purtată ca o ofrandă.

Dragoș Ionescu

Strig

Dornic de o schimbare
scutur țâțâna porților obosite
Miros a vechi și ne-implinire
a lacăte de plumb
în ecoul morilor de vânt.

Înlăuntrul meu

O Sahară înlăcrimată
Pierdut într-un prezent-trecut,
ucis de soarta crudă
rămân între crengile uscate
dorință ce se-nchină să aștepte.

•
Deslânat din propria-mi străinătate
liber doar în aparență
un-foșnet care să-mi deschidă ochii
încerc să ies din înlăuntru-ți
sortit, de-a pipăi întunericul
nevinovat, mă adun
c-un sfârșit-început.

•
Lipit de geamul ferestrei,
eu- obișnuitul gândului meu pasăre
între realitate și vis
descopăr universul început c-un măr
Înflorit, mă întorc de unde plec
lumina cuprinsă-n privire...
departe în gol.

•
Sub zodia Triadei
așteptându-mă să mă ridic
împart bucuria trecuților prin mine
Surprinzându-le jocul de-a baba-oarba
picur la rădăcina nopții,
ziua, cu care am venit pe lume.

•
Printre statuile zilei de ieri
iau la pas neobosit prezent
stare de trecut mizer
grevat în arca speranță
nevoit a-mi întrerupe strigătul
aștept în așteptarea lui
impulsurile imunde.

Alexandru Halupa

Călimara cu lacrimi

Cât iubit-am bădie, slova
Și-acum răvășit de patimi și vicii...
Te-aștept să m-aduci acasă-n Moldova
Departate de-aceste ospicii.

În Moldova noastră cea plină de har
Unde Doina pe nume mă strigă.
Să beau apă de izvor și să gust măcar
O coajă sfântă de mămăligă.

Te rog, Doamne, pentru ultima oară
Să ne porți spre Moldova teferi!
Că am lacrimi și-n călimară
Că am cerul orfan de luceferi.

Că m-apasă timpul și-aș vrea
De suferința mea să nu mai știu nimica...
Și ce dor mi-e de teiu-nflorit
Dar ce dor îmi e de Veronica!

Sunt uitat, sunt pierdut, sunt învins.
Nu mai aud buciumul cum sună cu jale...
Du-mă acasă, bădie, și dacă nu
Piară-mi ochii turburători din cale!

Acasă

Cine nu a văzut Dunărea
Degeaba poartă ochi.
Degeaba se încumetă să fie.
Noi mereu avem dezlegare la pește
Și nu ținem post de poezie.

La noi e slavă ca într-un înger păzitor
Și miezonoptica din adâncuri când răsună
Ne rugăm pentru înecați și înecații
Sunt tunete care nu tună.

Cine nu a văzut Dunărea
Ar fi bine să o facă.
E greu secol XXI de curând.
Părăsiți-vă pustiul și fiți ca valul
Iertător și blând!

Omul cu flaut

Georgiana Tudor

Dacă locuiți în Brăila sau măcar ați avut cândva ocazia să treceti pe Strada Mihai Eminescu, probabil că l-ați văzut și pe omul care cântă la flaut în fața fostului hotel "Pescărușul". Pare că aduce un omagiu clădirii aflate în prag de prăbușire, par din același timp imemorial, ultimele relicve ale unor povești nespuse... Ne e cunoscut tuturor, dar oare câți ne putem mândri că îl cunoaștem?

Să facem un exercițiu! Ce știm de fapt despre acest om? Ne face viața mai frumoasă prin ceea ce cântă. Ne trimite cu gândul la marii maeștri ai muzicii... ne face să visăm... Trebuie să îi auziți improvizația pe "Valurile Dunării"!

Copiii mici plimbați de mămici nu adorm decât ascultându-l, apoi când cresc mai mari refuză să se întoarcă acasă înainte de a-l vizita pe omul cu flaut. Se îmbracă sărăcăcios și nu întinde niciodată mâna să cersească, are servieta deschisă pe jos, dacă ai ceva de oferit. De asemenea, se oprește din cântat pentru a-ți mulțumi.

Iar pentru cei care găsesc un moment să îi privească ochii, bătrânul are un suflet nobil, privire demnă, încărcată de suferință, dar în același timp cu un zâmbet al ființei de recunoștință pentru ziua de azi, pentru șansa de a putea cânta încă o dată!

Cam atât se poate observa ca simplu trecător, dar ca om îndrăgostit de povești aflate că a fost cândva un copil fericit cu mii de visuri cutezătoare care a învățat să cânte la flaut la "Casa pionierilor" în clasele mici. A făcut parte dintr-o fanfară cu care a câștigat locul 2 pe țară, a mers la o școală de pe bulevard. Iar acum se rupe firul, îi e greu să vorbească, are o stângăcie izvorâtă din pierderea deprinderii de a discuta cu semenul său. Totuși gesturile nobile nu au suferit această degradare: își ridică șapca din politețe, poate din dorința de a ne privi.

Se exprimă mai bine cântând. Ne face o mică demonstrație cu fragmente din mai multe partituri. Apoi, din nefericire, am pus și întrebarea al cărui răspuns îl intuiam deja:

- "Familia?"
- "Nu mai am pe nimeni. Mama mi-a murit acum 20 de ani, iar soția acum 10. Sunt doar eu și... (ne indică sugestiv cu un gest plin de tandrețe flautul)".

La plecare ne cântă un marș patriotic:
Treceți batalioane române Carpații!

Acesta e al nostru om cu flautul! Singurul street-musician din Brăila. Vin sărbătorile acum... i-am lăsat în servieta o felicitare în care îi urez, din partea trecătorilor, să îi fie fericite.

Hai să îi împlinim această urare!
Zâmbetul de pe buze și lacrima din ochi înainte de a cânta din nou îmi întăresc credința că pentru omul magic trebuie să se întâmple o minune!

Radio Book lansat de Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila

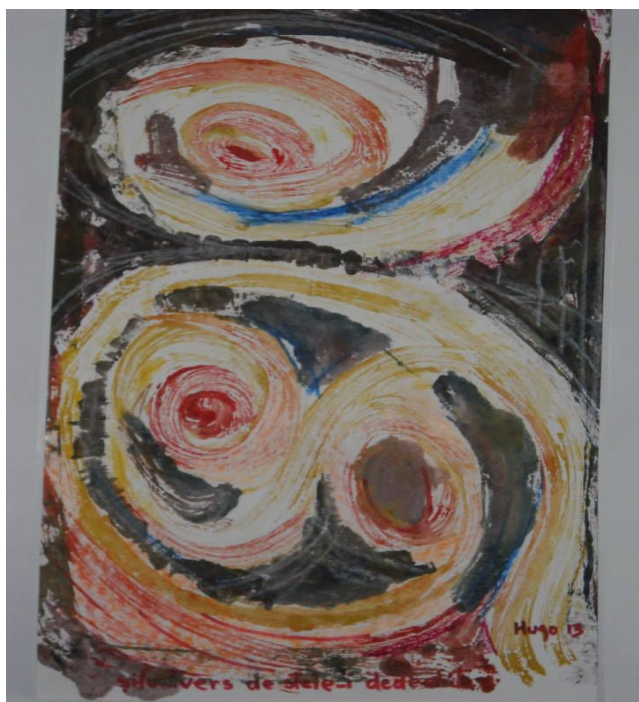
Mihai Vintilă

Biblioteca Județeană Panait Istrati a lansat la finalul anului 2014 un radio cu profil cultural numit "Radio Book". Structura de program a postului cuprinde rubrici precum : Revista presei, Interviuuri și reportaje, Ora copiilor, Personalități și comunități brăilene, Concursuri și divertisment, Știri culturale și de interes general.

Echipa este formată din bibliotecari și voluntari și își propune să promoveze serviciile oferite publicului de bibliotecă dar și evenimentele culturale care au loc în Brăila. Acesta este un mijoc modern de informare și dorește să atragă cât mai multi utilizatori, în mod deosebit tineri.

Echipa "Radio Book" este deschisă la noi colaborări din partea celor care susțin valorile și cultura brăileană. Postul de radio poate fi accesat direct de pe site-ul Bibliotecii Județene Panait Istrati sau la adresa <http://www.bjbraila.ro/bjpi3/radio/>.

tablouri de Hugo Mărăcineanu

Fragment din piesa de teatru "Prințul Metaforei"

Ion Bălan

Nichita Stănescu - Dintre toate premiile cel mai important a fost premiul Mihai Eminescu acordat de Academia Română.

Fănuș Neagu - Eminescu este numele unei țări și al unui neam. Eminescu este fulgerul rotund al României

Nichita Stănescu - El a sădit eternitatea noastră.

Fănuș Neagu - A coborât luceferii vrăjiți din Ceruri care va răsună în răsăritul tuturor generațiilor.

Mihai Sadoveanu - Numai el putea la 20 de ani, să scrie nemuritoarea "Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie".

Nichita Stănescu - "Țara mea de glorie / Țara mea de dor".

Panait Istrati - "Brațele nervoase arme cu tărie".

Fănuș Neagu - "La trecutu-ți mare, mare viitor".

Mihai Sadoveanu - "Visul tău de glorie falnic triumfal / Dulce Românie asta ți-o doresc".

xxx

Îți mulțumim pentru că ne-ai lăsat și limba literară.

Cenaclul literar al Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila are un nou blog

Mihai Vintilă

Cenaclul literar al bibliotecii județene Panait Istrati are un nou blog. El poate fi accesat fie direct din pagina centrală a bibliotecii www.bjbraila.ro la secțiunea bloguri fie direct la adresa proprie istratipanait.bjbraila.ro.

Puteți găsi informații legate de membri, de activitățile cenaclului precum și fotografii.

Pe masa de lucru

Teatru

Ion Bălan

Din bogăția spirituală a Brăilei și a marelui Bărăgan. Este poate cel mai important volum de teatru pe care îl ÎNCHIN, operei și personalităților Panait Istrati, Fănuș Neagu și Hariclea Darclee.

Parada Eroilor

„Ca să fii pretutindeni trebuie să fii undeva: pentru mine acest undeva a însemnat Brăila! Regina mea dintre sălcii și salcâmi, în care au încăput aproape toate neamurile și bisericile lumii.”

Panait Istrati

Prințul metaforei
(Parada Umbrelor)

„Bărăganul este poate cea mai lungă călătorie a unui gând. E poarta de intrare a veacurilor în eternitate.”

Fănuș Neagu

Privighetoarea Carpaților

„Stau singură pe malul nopții când toate amintirile: gloria liricii mondiale au început să mă doară, iar cortina vieții a început să coboare: nu va părăsesc, plec doar pentru un timp....”

Hariclea Darclee

Notă : La sfârșitul lunii februarie 2015 sper să vă ofer pentru lectură volumul!

"Spovedania unui artist" ori "Negru colorat"

Virgil Andronescu

Am în lucru o carte "Spovedania unui artist" ori "Negru colorat" despre profesorul, pictorul și omul Dumitru Negru din Turnu Magurele. În urmă cu câțiva ani am realizat un amplu interviu cu domnia sa, interviu în care am discutat despre părintii artistului, despre copilăria și tinerețea zbuțumată a acestuia cât și a familiei sale.

Cartea va cuprinde evenimentele cele mai importante din viața și cariera pictorului care de câțiva ani a devenit membru titular al filialei București a Uniunii Artistilor Plastici din România. Volumul aflat în lucru, cu speranța că va vedea lumina tiparului pe la mijlocul acestui an, va conține reproduceri ale tablourilor lucrate de-a lungul întregii sale cariere, fotografii de familie dar și cronici plastice scrise de importante personalități ale criticii de specialitate.

Pictorul Dumitru Negru, în vârstă de 76 de ani, mi-a vorbit și despre alți artiști plastici consacrați pe care i-a cunoscut de-a lungul vieții ca profesori și colegi din perioada studiilor, din perioada profesoratului dar și în diversele evenimente artistice la care a participat de-a lungul impresionantei cariere artistice. Dorința artistului Dumitru Negru este ca lansarea acestei cărți biografice să aibă loc la Turnu Măgurele, când domnia sa va împlini venerabila vârstă de 80 de ani.

Volumul se vrea a fi biografia și mesajul transmis de omul și artistul Dumitru Negru cetățenilor comunei natale Segarcea Vale, județul Teleorman. O vie amintire a ceea ce a însemnat domnia sa în cultura orașelului de la mal de Dunăre și Olt - Turnu Magurele. "Spovedania unui artist" sau "Negru colorat" se dorește a fi o alinare adusă vieții sale zbuțumate cât și prodigioasei cariere desfășurată de-a lungul a peste 60 de ani.

O viitoare plachetă de poezie

Mihai Vintilă

Lucrez la o nouă plachetă care va cuprinde 60 de poezii. Prin aceasta vreau să dau o nouă direcție poeziei mele, să o duc spre conturarea unui mesaj social mai puternic. Din ea puteți citi patru poezii în pagina 5 din prezenta revistă. Sper ca în acest an să o pot oferi cititorilor prin intermediul editurii InfoEST din Brăila.